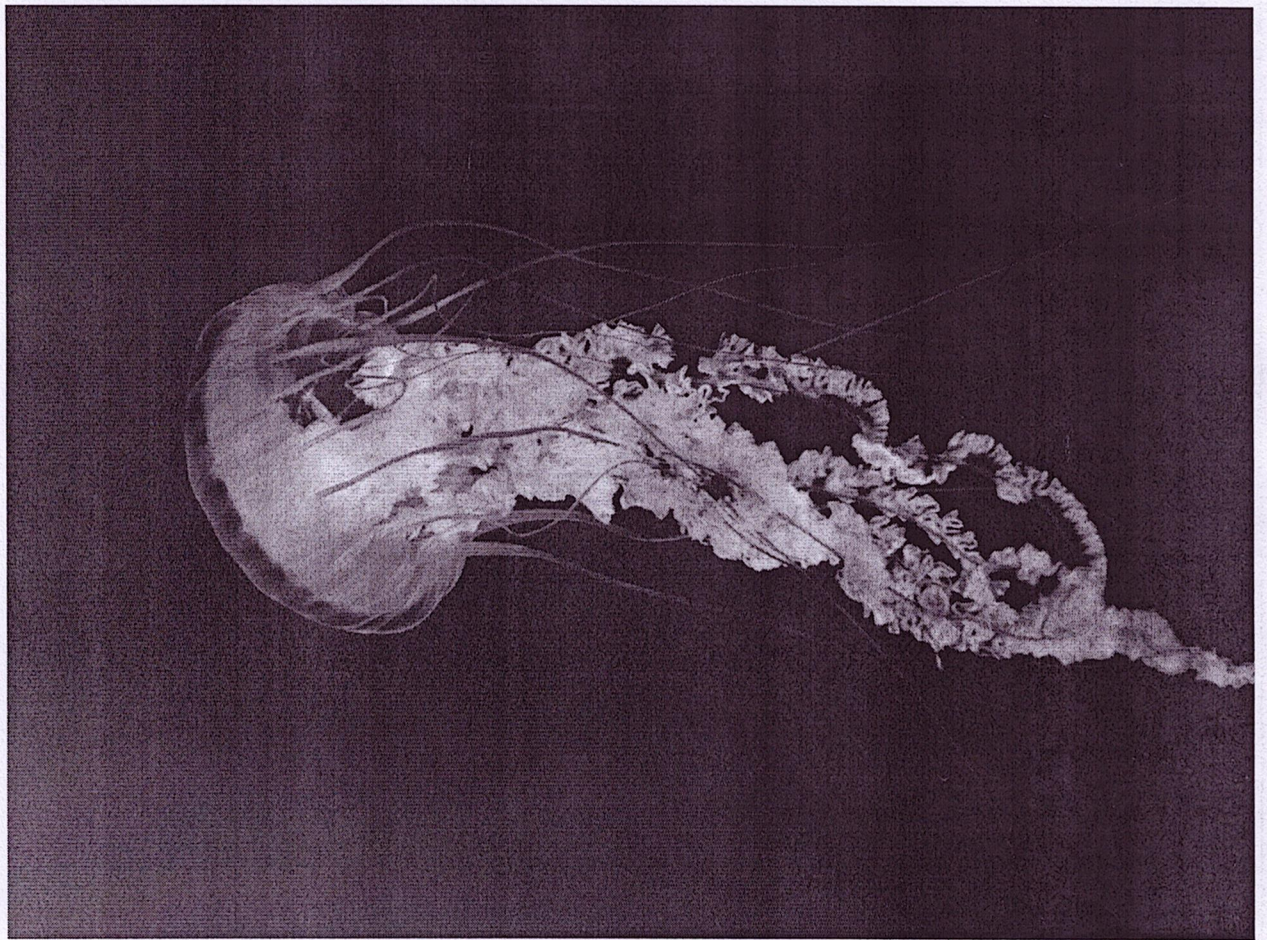

Ийри-Суу негизги мектеби

Насаатчы менен жаш адистин иштөө планы

Мугалим: Асанбаева Д.Э.

Цель работы:

развитие профессиональных умений и навыков молодого специалиста.

Задачи:

Оказание методической помощи молодому специалисту в повышении общедидактического и методического уровня организации учебно-воспитательного процесса .

Создание условий для формирования индивидуального стиля творческих способностей молодого учителя.

Развитие потребности и мотивации в непрерывном самообразовании.

Сведения о молодом специалисте

Ф.И.О:	Таалайбекова Бурул Таалайбековна
Образование:	Неоконченное
Какое учебное заведение окончил:	Учится
Год окончания учебного заведения:	учится
Специальность по диплому:	Учитель русского языка и литературы
Педагогический стаж:	нет
Место работы:	Основная школа Ийри-Суу
Должность:	Учитель русского языка и литературы
Предмет:	Русский язык и литература
Учебная нагрузка:	15 часов
Классы:	1-7 классы
Классное руководство:	нет
Квалификационная категория:	нет

Сведения об учителе-наставнике

Ф.И.О:	Асанбаева Динара Эсебековна
Образование:	Высшее
Какое учебное заведение окончил:	КЖПИ им.В.В.Маяковского
Год окончания учебного заведения:	1989
Специальность по диплому:	Учитель немецкого и английского языка
Педагогический стаж:	30
Место работы:	Основная школа Ийри-Суу
Должность:	Учитель английского языка
Предмет:	Английский и русский языки
Учебная нагрузка:	25 часов
Классы:	3-9 классы
Классное руководство:	8-класс
Квалификационная категория:	высшая

Жаш адистин милдеттери

Насаатчы менен бирге иштеген мезгилде жаш адистин төмөнкүдөй милдеттери болот:

- Кыргыз Республикасынын “Билим берүү жөнүндө”, “Мугалимдин макамы жөнүндө” мыйзамдарын, о.э өз ишмердигин, мектептин түзүмүн, иштөө өзгөчөлүктөрүн жана функционалдык милдеттерин аныктоочу ченем актыларын окуп-үйрөнүү;
- Насаатчы менен иштешүү планын аткаруу;
- Өзүнүн кесиптик чеберчилигин жогорулатуунун үстүндө үзгүлтүксүз иштөө;
- Насаатчыдан жанычыл усулдарды жана иштөө ыкмаларын үйрөнүү;
- Өзүнүн жалпы билим жана маданий денгээлин өркүндөтүү;
- Насаатчы менен бирге иштелип чыккан планга ылайык, өз ишмердиги жөнүндө отчет берип туруу.

Жаш адистин укуктары

Жаш адистин төмөнкүдөй укуктары бар:

- Насаатчыдан жардам алуу;
- Өз ишин жакшыртуу боюнча сунуштарын мектеп жетекчилеринин кароосуна коюу;
- Кесиптик ар-намысын жана кадыр-баркын коргоо;
- Өз ишине баа берген даттануулар жана башка документтер менен таанышып көрүү, алар боюнча түшүндүрмө берүү;
- Өзүнүн кесиптик чеберчилигин жогорулатуу;
- Кесиптик адеп ченемдерин бузулушуна байланыштуу өзүнүн таламдарын коргоо;
- Насаатчы менен иштөөдөн баш тартуу.

Кыргыз тилинин предметтик стандарты
Компетенттуулуктөр:

1. Тыбыш жана тамга менен иштей алуу (К1)
2. Окуй алуу компетенттуулугу (К2)
3. Сөз байлыгы менен иштей алуу компетенттуулугу (К3)
4. Сүйлөм, текст менен иштей алуу компетенттуулугу (К4)
5. Ан-сезимдуу окуу, угуу жана адабий тушунуктөр менен иштей алуу компетенттуулугу (К5)

Математика предметинин предметтик стандарты
Компетенттуулуктөр:

1. Математикалык жаны маалыматтарды таанып билуу аны колдонуу жана элементи менен жаза билуу (К1)
2. Математикалык тушунугун терендетуу жана бышыктоо (К2)
3. Математикалык көндүмдөрдү талдоо (К3)
4. Жашоо-тиричилик менен байланыштыруу (К4)

Негизги компетенттуулуктөр:

1. Маалыматтык (НК1)
2. Социалдык-Коммуникациялык (НК2)
3. Өз ишин уюштуруу жана көйгөйлөрдү чечуу (НК3)

Изилдөнүн ыкмалары

Илимий билгичтик ыкма деген эмне?

№	Ыкма	Ыкманын маңызы
1.	<i>Анализ</i>	Ар тараптуу изилдөө максатында жалпы предмет түзүлүшүнө карай бөлүштүрүү (тарабына, касиетин жана катышына). Мында тарыхый графикалык, искусство таануучу, архитектуралык, стилистикалык, семантика-семиотикалык, мазмундуу анализ колдонулушу мүмкүн.
2.	<i>Дедукция</i>	Жалпы принциптерди колдонуу менен жеке иш-аракеттерди түшүндүрүү аркылуу окутуу дегенди билдирет.
3.	<i>Индукция</i>	Изилдөө жана ой жүгүртүү ыкмасы, бул негизги принциптерди жеке фактыларды же айрым мисалдарды иликтеп чыгуунун натыйжасы катары окуп үйрөнүү дегенди билдирет.
4.	<i>Классификация</i>	Изилдөөчүгө керектүү болгон кандайдыр бир касиетине карата бардык окуп үйрөнгөн предметтерди өзүнчө группаларга бөлүштүрүү.
5.	<i>Моделдөө</i>	Объектини окуп үйрөнүү менен, анын копиясын (моделин) түзүп, аны изилдөө. Башкаларды туурап, кайталанышы үчүн иш-аракетти же жол-жобону көрсөтүү ыкмасы.
6.	<i>Байкоо</i>	Объективдүү чындыктын көрүнүштөрүн максаттуу кабыл алуу менен бирге, изилденип жаткан объекттин катнашы, касиети жана сырт тарабы боюнча окуп үйрөнүүсү.
7.	<i>Жалпылоо</i>	Ой жүгүртүүнүн түрү, өтүлгөн материалдарды бышыктоо үчүн окуп үйрөнгөнүбүздүн жыйынтыгын чыгаруу.
8.	<i>Сүрөттөө</i>	Объектилер жөнүндө маалымдамаларды так жана жасалма тилдин нерселери менен фиксациялоо.
9.	<i>Иликтөө</i>	Кандайдыр бир көрүнүштүн өнүгүшү тууралуу атай илимий изилденилиши.
10.	<i>Синтез</i>	Фактыларды гармониялуу бүтүндүккө бириктирүү.
11.	<i>Эксперимент</i>	Билгичтик ыкмасы, чындыктын көрүнүштөрүн көзөмөлдөө жана башкаруу шарттарында изилдеген жардам берет. Эксперименттин 3 түрү белгиленет: . Лабораториялык эксперимент. . Так эксперимент . Формалаштыруучу же болбосо педагогика-психологиялык эксперимент.

12.	<i>Тажрыйба</i>	Изилдөөчү тарабынан жаратылыштын кандайдыр бир көрүнүшүнүн көрүнүш процессине кийлигишүүсү.
13.	<i>Суроо</i>	Маркетингтеги маалыматтарды чогултуунун эң жайылтылган жана негизги формасы. Суроо оозеки(өздүк) жана жазуу түрүндө болот.
14.	<i>Интервью</i>	Социологиялык маалыматтарды чогултуунун негизги ыкмасы, аңгемелешүүнү өткөрүүнү пландаштыруу.
15.	<i>Анкета алуу</i>	Атайы даярдалган суроолор аркылуу маалыматтарды жыйноо ыкмасы.
16.	<i>Мекен таануучулук изденүү</i>	Белгилүү аймактарды комплекстик илимий изилдөө жана ал тууралуу билимин чогултуу. Бул учурда география базасында география, экология, тарых, археология, этнография, филология, геральдика, искусство билгичтик боюнча билимдери биригишет.
17.	<i>Атрибуция</i>	Кандайдыр бир чыгарманын авторун аныкташ үчүн, атрибуция проблема катары карайт
18.	<i>Реконструкция</i>	Болуп өткөн айрым модельдердин негизинде процесстерди кайрадан жаратуу.

Ар бир долбоор үчүн изилдөөчүлүк ыкмалар тандалат.

Изилдөө ыкмасын тандоодогу жалпы критерийлер:

- 1)Объектиге, предметке, изилдөөнүн жалпы маселесине, чогултулган материалдарга карата адекваттуу көз караш;
- 2)Илимий изилдөөнүн заманбап принциптерине туура келиши;
- 3)Тандалган ыкма жаңы жана ишеничтүү жыйынтык берүүчү негиз;
- 4)Изилдөөнүн логикалык этапка туура келиши;
- 5)Башка ыкмалар менен комплекстүү байланыш.

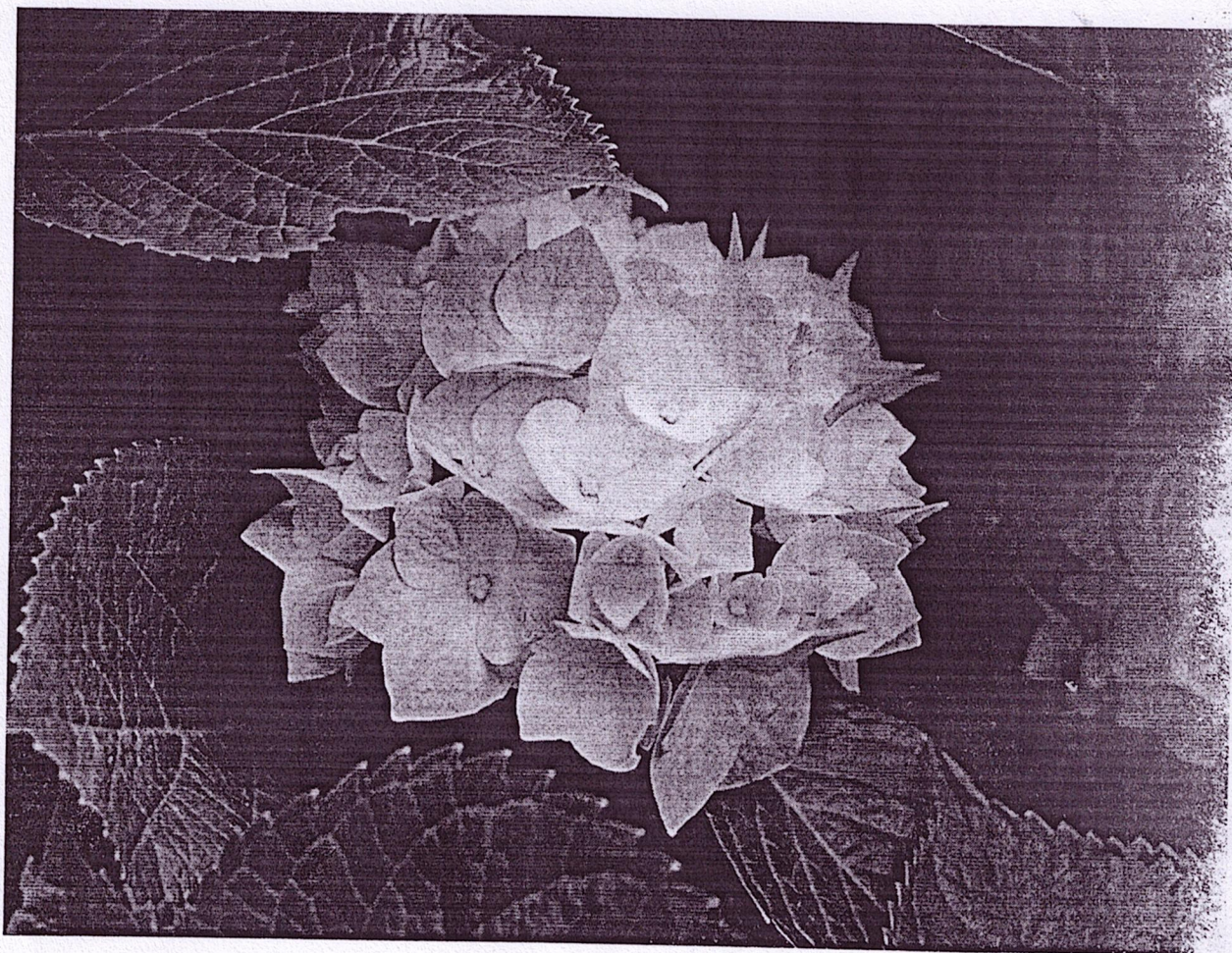
Мугалимдин ишмердүүлүгү

Мугалим сабактагы жалпы ишмердүүлүктүн уюштуруучусу катары - жүйөсүн көрсөтүүнү (мотивацияны) – өзүн-өзү баалоону – рефлексияны жаратып, - иш-аракеттерди уюштурат.

- ❖ Окуучулардын сабакка даярдыгын текшерет.
- ❖ Сабактын темасын жана максатын айтат.
- ❖ Окуучулардын сабакка коюлган маселелерди түшүнгөндүгүн тактайт.
- ❖ Көйгөйдү алдыга коёт (көрүнүктөтөт – выдвигает).
- ❖эмоционалдуу көз караштарды түзөт.
- ❖тапшырманы кыска жана так айтат.
- ❖окуучулардын эсине салат.
- ❖ Жекече тапшырмаларды сунуштайт.
- ❖ Мурда өтүлгөн материал менен параллель жүргүзөт.
- ❖аткаруунун жүйөсүн көрсөтүүнү (мотивациясын) камсыз кылат.
- ❖ Иштин аткарылышын көзөмөлдөйт.
- ❖ Жекече жана тандама көзөмөл жүргүзөт.
- ❖ Өз оюн айтууга түрткү берет.
- ❖ Окуучулардын (окуучунун) сабактагы ишке тартылуу даражасын белгилейт.
- ❖ Окуп берет (жат жазуу жаздырат).
- ❖ Үй тапшырмасын аткарууга нускама берет.
- ❖тексттегиөзгөчөлүктөрдү табууга тапшырма берет.
- ❖ Уюштурат:
 - бири-бирин текшерүүнү;
 - коллективдүү текшерүүнү;
 - алгачкы билимдерди тактоо жана айкындоо аңгемелешүүсүн;
 - окуучулардын баамануучу айтууларын;
 -чечүү, чыгаруу жолдорун талкуулоону;
 - окуучулардын изилдөө иштерин;
 - окуу китеби менен өз алдынча иш алып барууну;
 - сабактын максаты менен жыйынтыктарын байланыштырган аңгемелешүүнү;
- ❖ Окуучулардыжонүндө жыйынтык чыгарууга алып келет.
- ❖ Жетелеме суроолор аркылуу себеп-натыйжа байланыштарын табууга жардам берет.
- ❖ Классташтарынын чыгармачылыгына оң мамиле кылууну камсыз кылат.
- ❖ Окуучунун билимине, сабакка катышуусуна сапаттуу баа берет.
- ❖ Жаңы билимдердин өздөштүрүүсүн баамдап, кийинки сабакка түзөтүүлөрдү киргизет ж.б.у.с.

Ийри-Суу негизги мектеби

Насаатчы мугалимдин папкасы

Мугалим: Бегалиева А.К.

Ийри-Суу негизги мектеби 2022-2023-окуу жылы Жаш адис менен иштөө иш мерчеми

№	Иштелүүчү иштер	Мөөнөтү	Ким аткарган
1	Таанышуу	Сентябрь	Кудайназаров Майрамбек
2	Окуу программасынын мазмуну, окуу, окуу процессин уюштуруу боюнча тааныштыруу.	Сентябрь	Кудайназаров Майрамбек
3	Иш кагаздар менен тааныштыруу.	Ар жуманын шаршемби, шейшемби күндөрү	Кудайназаров Майрамбек
4	Класстык журналды толтуруу жана ага коюлган талаптар менен таанышуу.	Ар жуманын шаршемби, шейшемби күндөрү	Кудайназаров Майрамбек
5	Күндөлүк план жазуу боюнча кеңеш алуу.	Ар жуманын шаршемби, шейшемби күндөрү	Кудайназаров Майрамбек
6	Календардык-тематикалык пландарды даярдоону үйрөнүү.	Ар жуманын шаршемби, шейшемби күндөрү	Кудайназаров Майрамбек
7	Сабактын максатын туура коюу боюнча кеңеш алуу. (лист көрсөтүү)	Октябрь	Кудайназаров Майрамбек
8	Сабактын типтери, формалары, структурасын аныктоо боюнча кеңеш алуу.	Ар жуманын шаршемби, шейшемби күндөрү	Кудайназаров Майрамбек
9	Насаатчынын сабактарына катышуу, жекече аңгемелешүү.	Ноябрь	Кудайназаров Майрамбек
10	Устаттын сабактарына катышуу.	Ар жуманын шаршемби, шейшемби күндөрү	Кудайназаров Майрамбек
11	Жаңы теманы окуп үйрөнүү бөлүгү боюнча маалымат алуу.	Ар жуманын шаршемби, шейшемби күндөрү	Кудайназаров Майрамбек
12	Мектептин салттары менен таанышуу.	Декабрь	Кудайназаров Майрамбек
13	Сабакты бышыктоо, жыйынтыктоо, үй тапшырма берүү жөнүндө үйрөнүү.	Ар жуманын шаршемби, шейшемби күндөрү	Кудайназаров Майрамбек
14	Ата-энелер менен иштөө боюнча аңгемелешүү.	Ар жуманын шаршемби, шейшемби күндөрү	Кудайназаров Майрамбек

15	Окуучулардын билимин баалоо боюнча кеңеш алуу.	Январь	Кудайназаров Майрамбек
16	Иш кагаздарын алып баруу боюнча кеңеш алуу.	Ар жуманын шаршемби,шейшемби күндөрү	Кудайназаров Майрамбек
17	Ачык сабак өтүү боюнча кеңеш алуу.	Ар жуманын шаршемби,шейшемби күндөрү	Кудайназаров Майрамбек
18	Тажрыйбалуу мугалимдердин сабактарына катышуу боюнча кеңеш алуу.	Февраль	Кудайназаров Майрамбек
19	Жөндөмдүү окуучулар боюнча план түзүүгө кеңеш алуу.	Ар жуманын шаршемби,шейшемби күндөрү	Кудайназаров Майрамбек
20	Начар өздөштүргөн окуучулар менен иштөө боюнча план түзүүгө кеңеш алуу.	Ар жуманын шаршемби,шейшемби күндөрү	Кудайназаров Майрамбек
21	Сабактарда колдонуулучу интерактивдик оюндарды сабактарда колдонулуучу үйрөнүү.	Ар жуманын шаршемби,шейшемби күндөрү	Кудайназаров Майрамбек
22	Насаатчыдан усулдук жардам алуу.	Март	
23	Заманбап усулдарды сабактарда пайдалануу боюнча кеңеш алуу.	Ар жуманын шаршемби,шейшемби күндөрү	Кудайназаров Майрамбек
24	Сабактарга анализ берүү жөнүндө кеңеш алуу.	Апрель	Кудайназаров Майрамбек
25	Класстан тышкаркы сабактарды өтүү боюнча кеңеш алуу.	Ар жуманын шаршемби,шейшемби күндөрү	Кудайназаров Майрамбек
26	Коомдук иштерге катышуу боюнча кеңеш алуу.	Май	Кудайназаров Майрамбек
27	Өз билимимди өркүндөтүү боюнча кеңештерди алуу жана газета,журналдар менен таанышуу.	Ар жуманын шаршемби,шейшемби күндөрү	Кудайназаров Майрамбек
30	Ишти жыйынтыктоо ,талдоо жана жаны окуу жылына карата иш план түзүү боюнча кеңеш алуу.	Ар жуманын шаршемби,шейшемби күндөрү	Кудайназаров Майрамбек

Мектеп директору

Чотуралиев И.А

Айрым терминдердин түшүндүрмөлөрү (гlossарий)

Акыл даярдыгы – жаңыча теманы өтүүдөн мурда окуучуларга күнүмдүк жашоодо кездешкен, темага багыт алдырууга даярдоочу, өзүнө тааныш чөйрө боюнча текстке байланыштуу кызыктыруучу суроолорду берүү аркылуу жаңыча маалыматтарды түшүнүүгө даярдоо.

Акыл чабуулу – бул кеңири колдонулган интерактивдик ыкмалардын бири. Мында темага байланыштуу ойго келген идеялардын бардыгы сындалбастан иштелип чыгат. Акыл чабуулунда окуучулар эркин, ишкер абалда чыгармачылык менен жаңыча идеяларды жарата алышат. Интеллектуалдык жактан өнүгүшөт.

Баа – бул окуучулардын окуудагы жетишкендиктеринин санарип, тамга же башка түрдөгү шарттуу-формалдуу сан түрүндө билдирүүчү символу (белгиси).

Баалоо – бул окуучулардын окуу жана таанып-билүү ишмердигине байкоо жүргүзүү, ошондой эле билим берүүнүн сапатын жакшыртуу максатында окуучу жөнүндө маалыматтарды баяндоо, жыйноо, каттоо жана чечмелөө процесси.

Баа берүү – бул баалоо процесси, иш-аракети же ишмердиги кайтарып байланыштын сапаттык маалыматы.

Баа койбостон баалоо – бул 5 баллдык баалоо системасына салууга мүмкүн болбогон шарттуу белгилер менен белгиленген шкалалар, ар кандай параметрлер боюнча окуучунун окуу үйрөнүү деңгээлин көрсөткөн «жекече жетишкендиктер баракчалары», конкреттүү критерийлер менен баалоодон келип чыккан иштеринин жыйынтыктары (процент менен, белчөктөр аркылуу, диаграмма, схема, чиймелер ж. б.). Баалоонун бул формасы мугалим, окуучу жана ата-эне үчүн андан аркы өнүгүүнү пландаштырууга кызмат кылышы керек.

Баа койбостон окутуу – окуучунун өз иш-аракетин өз алдынча баалоого үйрөнүүсүн, өздүк жетишкендиктерин жалпыга белгилүү көрсөткүчтөр менен өлчөө, жалпысынан айтканда окуучунун баалоо өз алдынчалыгын өстүрүүнү айтабыз.

Билим берүүнүн сапаты – билим берүүнүн натыйжаларынын ар түрдүү билим берүү субъектилеринин (окуучулардын, педагогдордун, ата-энелердин, иш берүүчүлөрдүн, жалпы эле коомдун) күтүүлөрүнө же алар тарабынан коюлган билим берүүнүн максаттарына жана милдеттерине шайкештигинин даражасы. Билим берүүнүн сапаты анын билим берүүнүн стандарттарына жана керектөөчүлөрдүн суроо-талаптарына шайкештигин көрсөтөт. Бул түшүнүктүн маанилүү өзгөчөлүгү динамикалуулукта, вариативдүү жана иштиктүү мүнөзүндө турат.

Билим берүүнүн стандарты – негизги билим берүү программаларындагы билимдин мазмунунун минимумун, окуучунун даярдыгынын сапатына коюлуучу базалык талаптарды, билим алуучулардын мүмкүн болгон окуу жүгүнүн чегин аныктоочу нормалар менен эрежелердин топтому.

Диагноздоочу баалоо – бул окуучунун билимдерин, билгичтиктин, көндүмдөрүн жана иш билгилигинин (компетенттүүлүгүн) алгачкы калыптануу деңгээлин аныктоо.

Индикатор – бул бир нерсенин абалын чагылдыруучу же көрсөтүүчү чен, «өлчөгүч прибор». Окуп үйрөнүүнүн натыйжаларынын көрсөткүчү (индикатору) – окуучунун жүрүм-турумунан байкалуучу, болжолдонгон натыйжага жетишилгендигин далилдөөчү конкреттүү белгилер.

Жалпы орто билим берүүнүн Алкактык Улуттук куррикулуму – Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги тарабынан иштелип чыгып, Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан бекитилүүчү документ.

Жыйынтыктоочу баалоо – белгилүү убакыт аралыгында окуучулардын билимдерд өздөштүрүү, билгичтиктеринин жана көндүмдөрүнүн калыптануу деңгээлин белгилөө жана алынган натыйжалардын стандарт талаптарына шайкештигин аныктоо.

Кайтарым байланыш – иш-аракеттер, кырдаалдар, талаш маселелер жана ма сатка эң жакшы жол менен жетишүүгө өбөлгө түзүүчү конкреттүү иш-аракеттер жөнүнд түшүндүрмөлөрдү (сын пикирлерди) кабарлоо жана алуу процесси.

Калыптоочу баалоо – бул окуучунун окуусуна үзгүлтүксүз, максаттуу багытталга байкоо жүргүзүү процесси.

Компетенттүүлүк – адамдын ар түрдүү билимдердин, билгичтиктердин элементте рин жана иш-аракеттин ыкмаларын белгилүү бир кырдаалда (окуу, инсандык, кесиптик) ө алдынча колдонууга болгон интегративдик жөндөмдүүлүгү.

Компетенция – (лат. competere – эз болуу, шайкеш келүү, туура келүү) окуучунун белгилү бир кырдаалда (окуу, инсандык, кесиптик) натыйжалуу, майнаптуу иштөөсү үчүн зары. болгон билим даярдыгына карата алдын ала коюлуучу социалдык талаптар (нормалаг стандарттардын тизмеси).

Критерий – бул баа берүүгө, бир нерсени аныктоого жана классификациялоого неги болуучу белги, баанын ченеми.

Куррикулум – коомдун социалдык заказына шайкеш келген окуу процессин уюштурууг багытталган жөнгө салып жана багыт берип туруучу документтердин системасы.

Мотивация – талдоо негизинде тынымсыз жүрүп туруучу тандоо менен чечим кабы алуу процесси.

Натыйжалар (билим берүүдөгү) – билим алуучулардын инсандык, жарандык жана кесиптик жактан өзүн-өзү аныктоосун ишке ашыруу үчүн зарыл жана жетиштүү болгон жекече компетенттүүлүктөрүнүн топтому.

Негизги компетенттүүлүктөр – бардык предметтер үчүн жалпы метапредметти мазмунда ишке ашырылуучу билим берүүнүн натыйжалары.

Окутуунун максаты – окуучулар когнитивдик (таанып-билүүчүлүк), аффективди (эмоциялык-баалуулук) жана психомотордук жактарда жетишүүчү окутуп үйрөтүүнү турумдук жана акыркы натыйжалары.

Предметтик компетенттүүлүктөр – негизги компетенттүүлүктөргө карата алганда жекече болуп саналат. Алкактык Улуттук куррикулум негизги компетенттүүлүктөрдүн тизмеги аныктайт, ал эми предметтик куррикулумдар айрым алынган предметтердин материалында аларды предметтик компетенттүүлүктөр түрүндө конкреттештирет.

Талдоо («анализ», байыркы грек тилинен, «ажыратуу») – бул ой жүзүндө же иш жүзүндө бүтүн нерсени (буюмду, касиетти, процессти, предметтер аралык катышты) курамдын бөлүктөргө ажыратуу, бөлүү иши. Ал адамдын таанып билүүчүлүк же предметтик практикалы ишмердигинин жүрүшүндө аткарылат.

Сабактын технологиялык картасын түзүүдө мугалимге эскертки

Технологиялык карта – бул сабакты пландаштыруунун заманбап формасы.
Сабактын конспектиси сабактын технологиялык картасына «түшүрүлүшү» мүмкүн.

Сабактын конспектисинде төл сөз болушу мүмкүн эмес. Мугалимдин жана окуучулардын ишмердүүлүгү 3-жак менен жазылат.

Мисалы: мугалимдин ишмердүүлүгү:

- Алмашуу түзүмдөгү жуптардын ишин уюштурат;
- Окуучулардын ишмердүүлүгүн жетектейт;
- Статистикалык топтордогу окуучулардын ишмердүүлүгүн координациялаштырат;
- Оюнду сунуштайт;
- «эвристикалык аңгемелешүүнү» уюштурат;
- Ортомчу-карточкалар менен иштөөнү уюштурат;
- Академиялык дискуссияны уюштурат ж.б.

Окуучулардын ишмердүүлүгү:

- Мугалим менен диалогго *кылышат*;
- Сабактын темасын, максатын, маселелерин *коюшат*;
- Топтордо тапшырмаларды *актарышат*;
- Инструкциялык карталарды жана маалымат баракчаларды колдонушат;
- «Акыл чабуулуна» катышышат;
- Өзүн-өзү баалоо баракчаларын толтурушат ж.б.

Мугалимдин позициясы – новигатор-фасилитатор.

Сабактын планынын иштелмеси

Сабактын планы – бул мугалимдин сабакты өтүүгө алдын-ала жүргүзгөн ишинин акыркы жыйынтыгы. Сабактын планы тематикалык пландын негизинде жана теманы окутуудагы жылыштарды эске алуу менен түзүлөт. Сабактын планында төмөндөгүлөр көрсөтүлөт:

1. *Тема жана темадагы сабактын номери;*

2. *Базалык окуу китеби;*

3. *Максат;*

максат – бул мугалимдин жетекчилиги астында бүткүл сабак процессинде окуучулардын өздөштүрүүчү билиминин, алган тарбия-таалиминин, ээ болгон ой жүгүртүү амалынын натыйжасы. Максат адатта «ныктоо», «таанышуу», «камсыз кылуу», «калыптандыруу», «улантуу», «бышыктоо» деген сөздөрдүн жардамы менен түзүлөт. Сабактын максаты коюуда этиштик формалар колдонулбайт. *Максат спецификалык, конкреттүү, жана диагностикалуу (болжолдуу) болушу тийиш.*

4. *Сабактын маселелери* (билим берүүчүлүк, тарбиялык, өнүктүрүүчүлүк);
маселелер – белгилүү педагогикалык шарттарда окуу процессинин аралык звеного жетишиле турган натыйжалар. Ар бир сабактын билим берүүчүлүк (билимдерди, билгичтиктерди жана көндүмдөрдү калыптандыруу), тарбиялык (инсандын белгилүү

сапаттарын калыптандыруу), өнүктүрүүчү (окуучулардын таанып билүүчүлүк жөндөмдүүлүгүн, акылын, эркин, эмоциясын өнүктүрүү) маселелери болот. Маселелерди «кайталашат», «текшерешет», «түшүнүшөт», «үйрөнүшөт», «калыптандырышат», «тарбияланышат» ж.б.у.с. эмиштердин жардамы менен түзүү сунушталат. Сабактын маселелери сабактын максатына жетүү жолдорду чагылдырат (чечмелейт).

5. *Сабактын тиби;*
6. *Окутууну уюштуруу формалары (фронталдык, топтук, жекече);*
7. *Окутуу демонстрациялардын тизмеси жана орду;*
8. *Сабактын ар бир этабынын мөөнөтү (убактысы минута менен);*
9. *Сабактын жабдылышы;*
10. *Сабактын түзүлүшү – окуу материалын берүүдөгү жана окуучулардын өз алдынча иште учурундагы окутуу ситуацияларынын ирээти.*

Сабактын негизги дидактикалык түзүлүшү сабактын план-конспектисинде жана анын технологиялык картасында чагылдырылат. Ал сабактын тибине жараша өзгөрбөгөн статисттик элементтери менен бирге ийилчээк түзүлүшкө ээ болгон динамикалык элементтерди да камтыйт:

- *Уюштуруу учуру: тема; максат; билим берүүчүлүк, тарбиялык, өнүктүрүүчүлүк маселелер аларды кабыл алууга мотивациялоо; күтүлүүчү натыйжалар; билим, билгичтик, көндүмдө сабактын инсандык калыптонуучу багыттуулугу.*
- *Үй тапшырмасынын аткарылышын текшерүү (эгерде ал берилсе);*
- *Сабактын негизги этабында ар бир окуучуна активдүү окуу шимердүүлүккө даярдоо: окуу маселелерин коюу, билимдерди актуалдаштыруу. (Жаңы материалдарды активдүү өздөштүрүүгө даярдоо);*
- *Жаңы материал жөнүндө маалымат берүү;*
- *Окуу маселелерин чечүү;*
- *Жаңы билимдерди өздөштүрүү;*
- *Окуучулардын жаңы билимди түшүнүүсүн алгачкы текшерүү (тест аркылуу алгачкы көзөмөл);*
- *Жаңы билимди бышыктоо;*
- *Билимдерди жалпылоо жана системалаштыруу;*
- *Билимдерди өз алдынча текшерүү жана көзөмөлдөө (өз алдынча иштөө, тест менен жыйынтыктоо көзөмөл);*
- *Жыйынтыктарды чыгаруу: сабактын натыйжаларын болжолдоо (диагностикалоо), максатка жетүүнү талкуулоо;*
- *Үй тапшырмасын аткарууга нускама берүү;*
- *Окуучулардын билиминин суммативдик бааларын коюу.*